

برنامه مدیریت اثربخش

به سوی ارتقای کیفیت در نظام سلامت

مترجم: دکتر علیرضا زرین آرا

برنامه مدیریت اثربخش، به سوی ارتقاء کیفیت در نظام سلامت / مترجم علیرضا زرین‌آرا -
تهران: شرکت تعاونی خدمات بهداشتی درمانی همای سلامت، ۱۳۸۵.
۳۴ ص: مصور.

ISBN 964-96091-4-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی:

Management Effectiveness Program: a journey to improve quality for health

کتاب حاضر از انتشارات میازمان بهداشت جهانی است.

۱. بهداشت—مدیریت. ۲. بهداشت—برنامه‌ریزی. ۳. آموزش بهداشت.

الف. زرین‌آرا علیرضا، ۱۳۴۳ - مترجم.

۴ پ / ۳۹۳ RA

۱۳۸۵

کتابخانه ملی ایران

۸۵-۱۵۱۰۸ م

نام کتاب:	برنامه مدیریت اثربخش
مترجم:	دکتر علیرضا زرین‌آرا
ویراستار فنی:	دکتر افشین امینی
صفحه آرای:	طرح بهتر
لیتوگرافی:	آران
چاپ:	راستین
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول
تاریخ انتشار:	پاییز ۱۳۸۵
ناشر:	انتشارات خدمات بهداشتی درمانی همای سلامت خیابان مطهری ابتدای ستای شماره ۳۴۴-طبقه ۴
	

تهیه کنندگان کتاب به ترتیب حروف الفبا:	
دکتر گری رایینسون	اورویل آدامز
لاری ریموند	باربارا استیل ول
دکتر عمر سلیمان	دکتر حسین آ. جزایری
دکتر احمد عبدالطیف	دکتر ظهیر حلاج
	دکتر م. حیثم الخایات
گردآوری، طرح و عنوان بندی: برجیت شید راوی دام	
مسئولیت نقطه نظرات ارائه شده در این متن صرفاً به عهده نویسندگان آن است.	
این متن به صورت عمومی منتشر نشده و تمام حقوق آن متعلق به سازمان جهانی بهداشت می باشد. این سند باید فقط با اجازه کتبی سازمان جهانی بهداشت مرور، خلاصه، بازنگری، ترجمه و یا اقتباس شود. هیچ بخشی از این متن مگر با اجازه رئیس سازمان جهانی بهداشت نباید به هیچ شکل اعم از الکترونیکی و یا مکانیکی و یا صور دیگر در موارد مشابه ادغام و یا انتقال یابد.	
سازمان جهانی بهداشت دپارتمان سیستمهای سلامتی، نظامهای سلامت و شاخه سلامت عمومی، دفتر منطقه ای مدیترانه شرقی نشانی الکترونیک: www.who.int , www.who.sci.eg	
برای کسب اطلاعات بیشتر با نشانی زیر تماس بگیرید: دکتر جرج ال دوروس، دپارتمان نظامهای سلامتی، سازمان جهانی بهداشت ۱۱۲۱۱، ژنو ۲۷ سویس تلفن: ۰۰۴۱۲۲۷۹۱۲۵۱۷ - - نمابر ۰۰۴۱۲۲۷۹۱۴۷۴۷ نشانی الکترونیک: dorros@who.int دکتر کاظم بهیانی، دفتر مدیر مدیترانه شرقی سازمان جهانی بهداشت ۱۱۲۱۱. ژنو ۲۷ سویس تلفن: ۰۰۴۱۲۲۷۹۱۳۸۲۶ - - نمابر ۰۰۴۱۲۲۷۹۱۴۱۵۵ نشانی الکترونیک: behbehani@who.int	

توجه:

طی قرارداد شماره KMS/TRA/EMRO/05/01 نمایندگی سازمان جهانی بهداشت در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی جمهوری اسلامی ایران، به انتشارات شرکت تعاونی خدمات بهداشتی درمانی همای سلامت اجازه برگردان کتاب از متن انگلیسی به فارسی داده شده است.

مترجم: دکتر علیرضا زرین آرا
ویراستار فنی: دکتر افشین امینی

درباره مترجم

علیرضا زرین آرا در سال ۱۳۴۳ در تهران به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در تهران به پایان رسانده و در سال ۱۳۶۲ وارد دانشگاه شد. وی دارای مدرک کاردانی هوشبری، دکترای دامپزشکی و کارشناسی ارشد بهداشت عمومی است. او از سال ۱۳۶۹ در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران در سمتهای مختلف مشغول به کار است و در طول دوره کاری خود دوره‌های مختلف خارجی و داخلی را در زمینه مدیریت و ارتقای کیفیت در نظام بهداشتی درمانی، طی نموده است. او اکنون بیش از هشت سال است که در سمت معاون اداره پژوهش دانشگاه فعالیت می‌نماید.

فهرست مطالب	
شماره صفحه	عنوان
۴	مقدمه مترجم
۶	خلاصه اجرایی
۷	چشم انداز
۸	پدید آمدن روندها
۹	چالش‌های موجود
۱۱	روشی پیشنهادی
۱۳	تعهد کشورها و مشارکت کنندگان
۱۴	برنامه مدیریت اثربخش
۱۸	سازماندهی و مدیریت برنامه
۲۲	حیطه‌های مهم آموزش
۲۵	بودجه مورد نیاز
۲۵	پایش و ارزشیابی
۲۸	نمودار پودمان آموزشی

خواننده گرامی؛ بسیار خوشحالم که این کتاب مورد توجه شما قرار گرفته است. بهتر است بدانید که این کتاب بر اساس دانش نوین مدیریت نظام بهداشت و درمان و یا به عبارت دیگر نظام سلامتی¹ رویکردی کلی به این مقوله دارد. برای مدیرانی که با مفاهیم روز مدیریت آشنایی دارند، درک مطالبی که در این کتاب آمده ساده به نظر می‌رسد ولی به طور قطع به اجرا در آوردن آنها همراه با کار، تفکر و خلاقیت خواهد بود. به بیان دیگر به عمل درآوردن اهداف کتاب ساده به نظر نمی‌رسد.

در قسمت خلاصه اجرایی کتاب گفته شده که محور اصلی مطالب، تاکید بر پیاده سازی یک پودمان² آموزشی موثر و اصلاح مداوم آن استوار است. بر این اساس مهمترین وجه مشخصه الگوی³ ارائه شده در کتاب تاکید بر توانمندسازی کارکنان و درک نیازهای جامعه یا مشتریان نظام سلامت است. به نظر می‌رسد کار بر روی این مقولات در کشور ما هنوز جای داشته و مفید است. اما نکته مهمتر لزوم آشنایی مدیران مجری برنامه با تفکر سیستمی، موضوعات ارتقای کیفیت و درک مناسب از محیط و نیازهای مشتریان و کارکنان است.

به طور کلی کتاب دارای دو قسمت است. در قسمت اول کتاب از مزایا و نتایج برنامه و راه اندازی آن صحبت شده و در قسمت بعدی شرح و چگونگی اجرای برنامه توضیح داده شده است. در قسمت چشم‌انداز⁴ نیز مولفان کتاب سعی نموده‌اند تا آرمان‌های⁵ پس از اجرای برنامه را بیان کنند. کتاب بسیار خلاصه تهیه شده و در واقع چکیده مطالبی است که ممکن است برای افراد ناآشنا به مفاهیم مدیریت کیفیت⁶ و مدیریت مبتنی بر شواهد⁷ برخی قسمتهای آن نیازمند توضیح باشد ولی با توجه به لزوم امانت‌داری در ترجمه و نیز برای پرهیز از اطاله کلام از ارائه توضیحات اضافه بر متن کتاب خودداری شده و امیدوارم که خوانندگان محترم آگاهی کافی از اصول ارتقای کیفیت و پزشکی مبتنی بر نیازهای جامعه داشته باشند.

در پایان ذکر این نکته لازم است که در جای‌جای کتاب مفاهیم نظام بهداشتی، درمانی و نظام سلامتی معادل و مشابه معانی همدیگر بکار رفته است. با توجه به این که در فارسی این دو معنی با هم تفاوت دارند سعی شده تا با توجه به تعابیر متن اصلی از واژه مناسب استفاده شود و در عین حال روانی و جذابیت متن نیز حفظ شود.

با امید به اینکه مطالب کتاب بتواند مدیران نظام سلامت کشور را در خدمت‌رسانی بهتر و مناسب‌تر یاری نماید.

دکتر علیرضا زرین‌آرا

1 Health

2 Module

3 Model

4 Vision

5 Goals

6 Quality Management

7 Evidence Based Management